

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM
ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET
ERDÉLYI MAGYAR MŰSZAKI TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG

Postacím: EMT, 400604 Kolozsvár (Cluj-Napoca)
1989. december 21. sugárút (bul. 21. decembrie 1989.), 116.
Telefonszám: +40742042440 (Lengyel Hunor)
E-posta: emlekkonferencia@gmail.com

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt **2017. DECEMBER 9-re** az

ABT ANTAL (1828–1902)–GAÁL ISTVÁN (1877–1956)

EMLÉKKONFERENCIÁRA

A konferencia célja: az eddigi, -több mint tíz hasonló rendezvényből álló sorozat szellemének a továbbvívése, azaz a kolozsvári mindenkori egyetem kiemelkedő magyar földtan-oktatói és -kutatói emléke előtt tisztelegni, tudományos és oktató munkásságuknak az érdemeit a közösségi emlékezetben tudatosítani és elevenen tartani. Jelen esetben **ABT Antal (1828–1902)** halálának 115., illetve **GAÁL István (1877–1956)** születésének 140. évfordulója alkalmából kívánunk emléket állítani az egykori két neves tudósak. A konferencia célja lehetőséget adni az ünnepeltek szakterületén tevékenykedő jelenlegi kutatóknak az eredményeik bemutatására. További nem-titkolt cél az erdélyi magyar geológus közösségnek egy téli találkozási alkalmat teremteni a tavaszi Bányász, Kohász és Földtani Konferencia, a nyári GEKKO tábor és az őszi Székelyföldi Geológus Találkozó mellett.

A Konferencia helyszíne: Kolozsvár, Bocskay-ház (Mátyás király utca 4. sz.)

A Konferencia időpontja: 2017. december 9. szombat.

Jelentkezési határidő: 2017. december 1. a fejlécben megadott címre.

Jelentkezni lehet: *az ünnepeltek életművéhez kapcsolódó, vagy új, saját geofizikai, ásvány-, kőzet- és ércteleptani, gerinces és gerinctelen őslénytani, Kolozsvárt és Erdélyt érintő regionális földtani, földtudományi oktatás-módszertani vagy más rokon tudományágban elért eredményeket bemutató, illetve kapcsolódó tudománytörténeti dolgozatokkal* (bemutatói idő: 15 + 5 perc kérdésekre és vitára szánt idő).

A bemutatandó dolgozatok kivonatának leadási határideje: 2017. december 1. a fejlécben megadott címre. A később beérkező dolgozatok kivonatait nem lesz mód az emlékkonferencia kiadványában közzétenni! Kérjük kivonataikat *email-en, Word-ban (.doc formátumban)* automatikus formázások nélkül küldeni!

A bemutatandó dolgozat kivonatának formai követelményei: *A/4-es lapméret, 2,5 cm-es oldalkeret, szimpla sorköz. A terjedelem 12 pontos betűmérettel maximum 4000 leütés lehet (beleértve a szóközöket is)! Cím 14 pontos, félkövér, középre igazított. Szerző(k) (név, intézmény, elérhetőség) a cím alatt 12 pont kihagyással, középre igazított, normál, 12 pontos betűmérettel. Törzsszöveg előtt 24 pont kihagyás, majd 15 mm-es behúzású bekezdésekkel, 12 pontos betűméret, sorkizárásos igazítás, szimpla sorközzel. Esetleges alcímek sorkihagyás nélkül, balra igazított, félkövér 12 pontos betűmérettel.*

Tisztelettel kérjük a jelentkezési határidő és a formai követelmények betartását!

Részvételi díj: 10 lej, nyugdíjasoknak és diákoknak 5 lej. (Csak az időben bejelentkezett résztvevőknek tudunk kivonatfüzetet és állófogadást biztosítani!)

Program:

13.30–14.00: regisztráció és beszélgetés kávé mellett

14.00–15.00: megnyitó és megemlékezések

15.00–15.20: kávészünet

15.20–18.00: tudományos ülésszakok egy 20' kávészünettel

18.00–20.00: művészi műsor és baráti koccintás

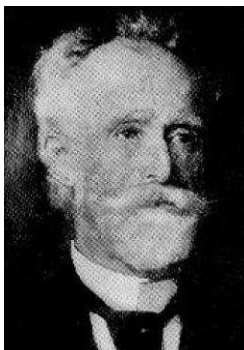
Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

A szervezők: LENGYEL Hunor

WANEK Ferenc

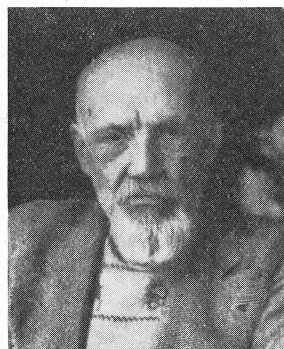
Kolozsvár–Brassó, 2017. július 9.

Az ünnepeltek életének és munkásságának rövid ismertetése

ABT Antalról kevesen tudják, hogy nemcsak fizikusként – mégpedig a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem jeles professzoraként – alkotott kiemelkedőt, de geológusként is. Rézbányán született, 1828. november 4-én. 1850–1856 között Bécsben tanult mérnöki és matematika-fizika szakokon. 1857-től az ungvári, majd 1862-től a budai állami gimnázium tanáraként volt alkalmazásban. 1867-ben lépett a Magyarhoni Földtani Társulat tagjainak sorába, és ott volt KOCH Antal (1843–1927) mellett az 1869-ben megalakult Magyar Királyi Földtani Intézet első csapatában is. 1872-ben, mikor megalakult a Kolozsvári Tudományegyetem, KOCH Antallal egy időben kapta kinevezését a fizika tanszék élére. Itteni első nagyobb lélegzetű munkája, az 1878-ban megjelent *A Föld delejességének meghatározása*, világosan mutatja folyamatos kötődését a földtanhoz, jelesen a geofizikához. Kapcsolatát a földtannal a munkatárs és barát KOCH Antal nyilvánvaló jelenlétének köszönhetően tartotta meg. Rendszeresen ketten együtt bírálták el az egyetem által, a diákok számára kiírt ásvány- és földtani kutatói pályadíjakat. Minden bizonnyal, az ásványtannal behatóan foglalkozó barát hatására lett legfőbb kutatási területe az ásványok mágneses és elektromos tulajdonságainak vizsgálata. Sorra, a KOCH által korábban, vagy egyidejűleg kutatott ásvány-előfordulásokról származtak feldolgozott mintái (moravicai magnetit, óradnai, jára-völgyi és alsópiáni pirrhotin, oláhláposi kalkopirit, felsőbányai pirit, kakukkhegyi és dognácskai hematit stb.). Mutatott be dolgozatot a Magyarhoni Földtani

Társulat szakülésein, adományokkal gazdagította a Magyar Nemzeti Múzeum és az Erdélyi Múzeum ásványtárát, sőt, KOCH Antal távozásakor a Ferenc József Tudományegyetemről a budapestire, egy éven át ő tanította Kolozsvárott – SZÁDECZKY Gyula (1860–1935) kinevezéséig – az ásványtant és a földtant. KOCH Budapestre távozását követő évben kilépett a Földtani Társulat kötelékeiből. Kolozsváron halt meg, 1902. április 2-án.

GAÁL István 1872. november 20-án született az észak-magyarországi Ósagárdon. Az egyetemet Kolozsvárt végezte, ahol SZÁDECZKY-KARDOSS Gyula tanítványa volt, de tanári diplomáját végül Budapesten szerezte meg. Ezt követően, újból Erdélybe került: Déván volt középiskolai tanár. Már ekkor, malakológiai (az állattan puhatestűekkel foglalkozó ágazata) és egyéb tanulmányaival, megalapozta szakmai hírnevét. Így, 1911-ben meghívták a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemre, a harmadkori rétegek gerinctelen faunája tárgykör magántanárának. Itt dolgozott frontszolgálati hadba vonulásáig (1917. koratavas). Onnan, 19 hónap múltán, 1918 novemberében, egészségileg leromlott állapotban tért haza. A kolozsvári egyetemet közben karhatalmilag átvette a román ideiglenes kormányzás, így SZENTPÉTERY Zsigmonddal együtt, a magát jogutódnak nyilvánító Szegedi Tudományegyetemre került. 1925-ben a Magyar Nemzeti Múzeumhoz társult. 1934-ben ugyan nyugdíjba vonult (kiújult betegsége miatt), de 1946–1951 között újból a harmadkori gerinctelenek őslénytanát oktatta – ezúttal a budapesti tudományegyetemen. Haláláig aktív kutató maradt. Rendkívül termékeny volt, több száz szaktanulmányt, tudománynépszerűsítő írást hagyott az utókor számára. Tudományos munkásságának több mint negyedrésze (kb. félszáz tanulmány) Erdély geológiájára vonatkozik. 1956. április 25-én halt meg Budapesten.